

Térinformatikai munkát is végez a Nemzeti Földügyi Központ

Az agrártámogatások kifizetésének előkészítő tevékenysége is átkerült a Nemzeti Földügyi Központ-hoz, az Agrárminisztérium háttérintézményéhez – derül ki a Légrády Gáborral, a szervezet Gazdasági és Vidékfejlesztési elnökhelyettesével és Szekeres Ádámmal, az intézmény Agrár-vidékfejlesztési Térképészeti Főosztályának vezetőjével készült páros interjúból.

Írta: Tóth László Levente

– A Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer (MePAR) az uniós jogszabályok alapján a 2004-es támogatási évtől biztosítja a földterülethez kapcsolódó támogatások alapját képező mezőgazdasági parcellák helyének egyértelmű azonosítását, s adataival segíti területük egyszerű és pontos megadását. A támogatási kérelemhez szükséges, illetve azt segítő adatok térinformatikai rendszerben állnak rendelkezésre, térképhelyes légifelvétel-háttérrel megjelenítve. Mit lehet tudni erről a rendszerről?

– **Légrády Gábor:** Érdemes azal kezdeni, hogy 2004-től, amióta az Európai Unió tagjai vagyunk, a területalapú támogatások kérelmezésének és ellenőrzésének ez a rendszer adja

az alapját. A MePAR üzemeltetésével kapcsolatos feladatok, valamint a távérzékeléses támogatás-ellenőrzés feladatai újra az Agrárminisztérium hatáskörébe kerültek, a tárca háttérintézményeként működő Nemzeti Földügyi Központ-hoz (NFK). Így gördülékenyebb például az agrártámogatási előlegek kifizetéséhez nélkülözhetetlen távellenőrzési feladatok határidőben történő ellátása is. Az említett feladatok korábban a Földmérési és Távérzékelési Intézetnél (FÖMI) voltak, majd miután az intézet 2017. január 1-ével jogutódlással, Budapest Főváros Kormányhivatalába (BFKH) történő beolvadással megszűnt, feladatait a BFKH Földmérési, Távérzékelési és Földhivatali Főosztálya látta el. Majd

2019 tavaszán a főosztály egyes osztályai átkerültek a Lechner Tudásközpont Nonprofit Kft.-be (LTK), míg a MePAR üzemeltetését és a távérzékeléses támogatás ellenőrzést megvalósító osztályok a kormányhivatalban maradtak. A szóban forgó feladatok innen kerültek át tavaly október 15-én az NFK-hoz. Ez a szervezet ellátja jogelődje, a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet (NFA) korábbi feladatait is, de 2019. július 1-ei alapítása óta tevékenysége és létszáma is jelentősen kibővült, többek között a kormányhivatalból érkezett egykori FÖMI-s kollégákkal. Több térinformatikai vonatkozású feladatot is végez az NFK, amelynek kilenc főosztálya van, ezek közül négynek a tevékenysége térinfor-

matikai vonatkozású. Ezek az Agrár-vidékfejlesztési Térképészeti Főosztály, a Birtokrendezési Főosztály, az Erdészeti Főosztály és az Öntözésfejlesztési Főosztály, de a Helyszínelési és Területi Agrárkapcsolati Főosztály is használ térinformatikai alkalmazásokat.

– **Szekeres Ádám:** Az említett térinformatikai vonatkozású feladatok közül a legfontosabb a MePAR üzemeltetése és fejlesztése, továbbá a távérzékeléses támogatás-ellenőrzés. Utóbbi feladat keretében a támogatási igénnyel érintett parcellákat vizsgáljuk az adott évre vonatkozóan annak kapcsán, hogy a kérelemben megjelölt parcella hasznosítása, elhelyezkedése és kiterjedése a valóságnak megfelelő-e, az igényelt támogatás ezen vizsgálat eredménye alapján kerül elbírálásra. Ez azért szükséges, hogy a gazdálkodóknak úgy lehessen támogatási előleget, illetve támogatást kifizetni, hogy ez az Európai Unió előírásainak megfelelően történjen, azaz ne legyenek jogosulatlanul kifizetett, ezért visszaskövetelhető támogatási összegek az EU részéről. A MePAR pedig azt a „keretet” adja, amin belül a területalapú támogatást kérelmezni és ellenőrizni lehet. Az európai uniós auditok során nemcsak a MePAR, hanem a támogatás-ellenőrzés is nagyon előtérben van, nagyjátóval vizsgálják, hogy nincsenek-e hibák, visszaélések, illetve van-e a rendszerben olyan kiskapu, amit ki lehet használni. Kisebb rendszerként átkerült hozzánk a szőlőültetvények országos térinformatikai nyilvántartása (VinGis), valamint a parlagfű információs rendszer (PIR) is. Miközben ezek a rendszerek átkerültek hozzánk, a velük kapcsolatos feladatok egy részét a korábbi, FÖMI-n, majd BFKH főosztályon belüli munkamegosztás alapján végzi megosztva az LTK és az NFK. A MePAR üzemeltetési és fejlesztési feladatait, valamint a távérzékeléses támogatás-ellenőrzési feladatot éves szolgáltatási szerződések keretében végezzük a Magyar Államkincstárnak (Kincstár).

Légrády Gábor

– **L.G.:** Az ideai agrártámogatási előlegek kifizetéséhez például az NFK-nak előbb el kellett végeznie a Kincstár által meghatározott parcellák távérzékelésen alapuló ellenőrzését, az erről készült adatokat át kellett adnia a Kincstárnak, amely a megyei kormányhivatalok Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztályai által elvégzett helyszíni ellenőrzések eredményeivel együtt kiértékelte azokat. Az adott tagország csak attól a naptól fogva fizetheti az agrártámogatási előleget – legkorábban október 15-től –, miután ezek az ellenőrzési adatok rendelkezésre állnak. Ez idén is időben megtörtént, Nagy István agrárminiszter be is jelentette, hogy október 16-tól megindult az agrártámogatási előlegek kifizetése, a gazdálkodók által idén benyújtott egységes kérelmekre.

– **Sz. Á.:** A MePAR -ral kapcsolatos feladatok lényege az, hogy évenként az ország területének más-más harmadáról ortofotó készül, majd ez alapján a programszerű felújítás keretében aktua-

lizálásra kerül a MePAR térkép, amelyet szükség esetén a különböző változásvezetési eljárásokban folyamatosan tovább pontosítunk. Ezen felül az európai uniós elvárásoknak megfelelően már időben visszafelé is elemezzük a támogatható terület változását, egyfajta visszamenőleges támogatás-ellenőrzést is végezve. Tehát ha van például egy friss ortofotó és azon van egy új nem támogatható területfolt, így úrfelvételeken megnézzük „visszamenőleg”, hogy az elmúlt két-három évben azzal mi volt a helyzet. Ugyanis most már ezt is ellenőriznünk kell. Az általunk végzett távérzékeléses támogatás-ellenőrzés most még vizuális interpretációval történik, ami azt jelenti, hogy a kollégáink az erre fejlesztett szoftverrel, úrfelvétel és ortofotó alapon ellenőrzik, hogy a gazdálkodó által az egységes kérelemben digitálisan beadott parcellarajzon bejelölt terület a távérzékeléses adataink alapján ott van-e, akkora-e, az a növény van-e rajta, ami a kérelemben szerepel. Azt is így állapítjuk meg, hogy egy adott növény-

kultúra milyen állapotban van, gyomosodik-e, stb. Ha látunk problémát, például, hogy egy adott helyen gond van a helyes mezőgazdasági és környezeti állapot betartásával, ezt jelezzük a helyszíni ellenőrzést végzők felé. Az általunk végzett munka folyamatos fejlesztést igényel. Az Európai Unió ugyanis elvárja a folyamatos fejlesztését ezeknek a rendszereknek, a MePAR-nak és a támogatás-ellenőrzésnek is, mivel a képelemzéses távérzékelési vizsgálatok egyre szélesebb körű alkalmazásának irányába akarja terelni az eljárásokat.

– Mit jelent az, hogy az EU a távérzékelés egyre szélesebb körű alkalmazásának irányába akarja terelni a folyamatokat?

– Sz. Á.: A jelenlegi szabályozás szerint minden évben kijelölésre kerül a kockázat-elemzés és véletlenszerű mintavételezés alapján egy minta, amely a területalapú támogatások igénybe vételére benyújtott parcellák darabszámának 5 százaléka, ezen parcellák jelentős részének távérzékeléses ellenőrzését kellett elvégeznünk. Ehelyett megfogalmazásra kerül egy „full monitoring” irány, ami az Európai Unió Közös Agrárpolitikája (KAP) mostani reformjának egyik tervezett „zászlóshajójaként” tekinthető. Ez azt jelenti, hogy az EU által a tagországoknak ingyenesen szolgáltatott Sentinel műholdas űrfelvételek alapján – amennyiben elfogadásra kerül ez a módszer –, folyamatosan nyomon kell majd követni az egész gazdasági évben, valamennyi, támogatás igénylésére benyújtott parcellán a bekövetkező műveleteket, változásokat. Ehhez fejleszteni kell. Nagyon fontos, hogy a MePAR-ban megjelenített adatok pontosak legyenek, azaz csak olyan területeket tartalmazzon támogatható területként, amelyeket valóban művelnek, mert akkor az űrfelvételek elemzése alapján kimutatható, hogy hol van probléma. Hol nem művelik a területet, hol létesült új út, csatorna, stb. Ez a rendszer még fejlesztés alatt van, de a folyamatos technikai újítás ezen a területen egyébként is szükséges. Egyre nagyobb pontosságot vár el például az EU a

Szekeres Ádám

MePAR-tól: 2015-től át kellett térni az 1:5000 méretaránynak megfelelő térképi pontosságra, a korábbi 1:10 000 méretarány helyett. Ez azt jelenti, hogy nagyságrendileg száz négyzetméteres pontossággal kell dolgoznunk a több millió hektáros mezőgazdasági terület egészének vonatkozásában. Sok esetben a száz négyzetméteres határ alá is le kell mennünk, hiszen ilyen területeket is le kell határolnunk, ha azok nem támogatható kategóriába tartoznak és ezt számon is kéri az unió.

– Hogyan képzelhetők el ezek a fejlesztések?

– L. G.: Azzal, hogy az egykori FÖMI szürkeállományának egy része újra egy Agrárminisztériumhoz tartozó intézményhez került, új lehetőségek nyílnak meg a fejlesztések területén, amit a KAP következő hétéves költségvetési ciklusa meg is követel tőlünk. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy ez a rend-

szer az EU által az informatikai és távellenőrzési feladatok tekintetében támasztott, minden évben újabb és újabb kihívásoknak meg tudjon felelni. Ezek a kihívások nem önmagukért vannak, hiszen a gazdáknak egyre többet kell teljesíteniük azoknak a támogatásoknak a fejében, amit kapnak, egyre több szabályt kell betartaniuk, már az alap területalapú támogatás igénybe vételéhez is. Gondolok itt például a környezetvédelmi előírásokra, ezek betartásáért az előző hét évben különféle jogcímenek még pluszban kaptak különféle támogatásokat, most ezeket már az alap támogatáshoz várhatóan teljesíteniük kell. Ezzel párhuzamosan az ellenőrzési feladatok is megnövekednek, ez a többlet pedig már önmagában újabb és újabb fejlesztéseket igényel majd az NFK Agrár-vidékfejlesztési Térképészeti Főosztálya tekintetében. Remélhetőleg a jövő évben megvalósulhatnak azok a műszaki fejlesztések, amelyekre elengedhetetlenül szükség lesz.